

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความต้องการการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสวนสับปะรดภูเก็ต อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร จำนวนทั้งสิ้น 54 คน ประกอบด้วย

1. เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ตในพื้นที่อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (เป็นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพพืชเศรษฐกิจสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดภูเก็ต ปี 2557) จำนวน 36 คน
2. ผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่มีการปลูกสับปะรดภูเก็ต 6 ตำบลๆ ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน
3. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ปลูกสับปะรดภูเก็ต 6 แห่งๆ ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน
4. ผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 คน (สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง ที่ว่าการอำเภอถลาง สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดภูเก็ต และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดภูเก็ต)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

2.1 แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ และการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยการกำหนดข้อมูลที่ต้องการในประเด็นต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสร้างแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิด ใช้เก็บข้อมูลโดยตรงจากเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ต อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ต อำเภอดง
จังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ส่วนที่ 3 ความต้องการการส่งเสริมสวนสับปะรดภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงเกษตร

ส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาสวนสับปะรดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็น
คำถามปลายเปิดมีประเด็น ดังนี้

4.1 สิ่งที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้สวนสับปะรดภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงเกษตร

4.2 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสวนสับปะรดภูเก็ตไปสู่แหล่งท่องเที่ยว
เชิงเกษตร

4.3 แนวทางการพัฒนาทางการพัฒนาสวนสับปะรดภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงเกษตร

2.1.2 การทดสอบแบบสัมภาษณ์ เป็นการทดสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่วิจัย
โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
และความตรงของเนื้อหา นำมา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปริกษา
วิทยานิพนธ์ ก่อนที่จะนำไปทดสอบกับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ตที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่ม
เกษตรกรเป้าหมาย จำนวนทั้งสิ้น 20 ราย นำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของ
เครื่องมือ ตอนที่ 4 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณ เพื่อหาสัมประสิทธิ์
ความน่าเชื่อถือโดย มีค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือได้ 0.990

2.1.3 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากร

2.2 แบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม และการทดสอบแบบสอบถาม
ดังนี้

2.2.1 การสร้างแบบสอบถาม โดยการกำหนดข้อมูลที่ต้องการในประเด็นต่างๆ
ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสร้างแบบสัมภาษณ์เป็นคำถามแบบปลายเปิดใช้เก็บข้อมูล
โดยตรงจากผู้นำชุมชนตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตัวแทนหน่วยงานราชการที่
เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวสวนสับปะรดภูเก็ตในอำเภอดง จังหวัดภูเก็ต มีประเด็น
ดังนี้

1) การดำเนินการจัดการท่องเที่ยวสวนสับปะรดภูเก็ต

2) บทบาทหน้าที่และการประสานแผนงานนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวสวนสับปะรดภูเก็ตกับนโยบายของหน่วยงานในส่วนกลาง

3) สถานการณ์การท่องเที่ยวสวนสับปะรดภูเก็ตในอำเภอถลาง ณ ปัจจุบัน

4) ปัจจัยที่ทำให้สวนสับปะรดภูเก็ตในอำเภอถลางพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

5) ผลกระทบต่อชุมชนอำเภอถลางจากการท่องเที่ยวสวนสับปะรดภูเก็ต

6) การปรับตัวต่อการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวสวนสับปะรดภูเก็ต

7) ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาสวนสับปะรดภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

8) ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวสวนสับปะรดภูเก็ตในอำเภอถลาง

9) การส่งเสริมและสนับสนุนสวนสับปะรดภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่มีการปลูกสับปะรดภูเก็ต และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

10) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสวนสับปะรดภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

2.2.2 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม เป็นการทดสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่วิจัย โดยนำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความตรงของเนื้อหา นำมา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.3 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรรายบุคคล ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Opened – ended question) และคำถามแบบปลายปิด (Closed - ended question)

โดยการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ความต้องการการส่งเสริมสวนสับปะรดภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และแนวทางการพัฒนาสวนสับปะรดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ต อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต โดยใช้แบบสัมภาษณ์

วิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีการวัดระดับ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความรู้มากที่สุด	(ตอบถูก 17-20 ข้อ)
4	หมายถึง	ระดับความรู้มาก	(ตอบถูก 13-16 ข้อ)
3	หมายถึง	ระดับความรู้ปานกลาง	(ตอบถูก 9-12 ข้อ)
2	หมายถึง	ระดับความรู้น้อย	(ตอบถูก 5-8 ข้อ)
1	หมายถึง	ระดับความรู้น้อยที่สุด	(ตอบถูก 1-4 ข้อ)

วิเคราะห์ระดับความต้องการการส่งเสริมสวนสับปะรดภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีการวัดระดับ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความต้องการมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความต้องการมาก
3	หมายถึง	ระดับความต้องการปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อย
1	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อยที่สุด

หาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (weight mean score) โดยใช้สูตร

$$WMS = \frac{5F_1 + 4F_2 + 3F_3 + 2F_4 + 1F_5}{TNR}$$

เมื่อ

WMS = ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

F1 = จำนวนผู้เลือกตอบระดับความต้องการมากที่สุด

F2 = จำนวนผู้เลือกตอบระดับความต้องการมาก

F3 = จำนวนผู้เลือกตอบระดับความต้องการปานกลาง

F4 = จำนวนผู้เลือกตอบระดับความต้องการน้อย

F5 = จำนวนผู้เลือกตอบระดับความต้องการน้อยที่สุด

TNR = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

โดยในแต่ละประเด็นความต้องการที่นำมาหาค่าเฉลี่ยแล้ว นำมาแปลความโดยแบ่งเกณฑ์ในการแบ่ง ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned}\text{อันตรายภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80\end{aligned}$$

แปลความ

ระดับความต้องการน้อยที่สุด	มีช่วงคะแนนระหว่าง	1.00 – 1.80
ระดับความต้องการน้อย	มีช่วงคะแนนระหว่าง	1.81 – 2.60
ระดับความต้องการปานกลาง	มีช่วงคะแนนระหว่าง	2.61 – 3.40
ระดับความต้องการมาก	มีช่วงคะแนนระหว่าง	3.41 – 4.20
ระดับความต้องการมากที่สุด	มีช่วงคะแนนระหว่าง	4.21 – 5.00

ขั้นตอนที่ 2 เก็บข้อมูลจากผู้นำชุมชน ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตัวแทนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวสวนสับปะรดภูเก็ตในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต โดยใช้แบบสอบถาม เป็นคำถามปลายเปิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาเรียบเรียงแล้ววิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ทางสถิติ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (weight mean score) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)